

**Роман Олександрович КОЗАК***(Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків)*

## ПОНЯТТЯ АЕРОКОСМІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ

*Розвиток авіаційної та аерокосмічної галузі в Україні та в інших країнах все більше прискорюється. Це пов'язано із черговим етапом науково-технічної революції та бажанням дослідження космічного простору, розвитком міжнародних відносин (зокрема, економічних та туристичних), удосконаленням систем озброєння та ін. Актуальне врегулювання відносин у сфері функціонування аерокосмічної промисловості в Україні є одним з головних завдань особливо в контексті військової агресії. Відсутність сучасного розуміння змісту понять у сфері аеронавігаційної промисловості є підґрунтям для проведення наукових розробок понятійного апарату. В статті запропоноване авторське розуміння змісту та сутності поняття «аерокосмічна промисловість», що дозволить удосконалити майбутній і необхідний процес оновлення нормативно-правового забезпечення у даній сфері.*

**Ключові слова:** *аерокосмічна промисловість, авіаційна промисловість, промисловість, аерокосмічна галузь, аерокосмічна діяльність.*

**Постановка проблеми.** Актуальна соціально-політична ситуація в Україні вимагає активної роботи усіх галузей промисловості в державі. Виклики, які виникли за останні роки значно підвищили актуальність розвитку та використання новітніх технологій та обладнання для забезпечення національної безпеки і оборони. Аерокосмічні технології широко використовуються у різних напрямках діяльності держави. Особливо актуальними напрямом, де повсякденно використовуються досягнення та технології аерокосмічної промисловості все ж таки є сфера забезпечення безпеки та оборони, сфера транспортування та зв'язку.

Окремої уваги потребує питання актуалізації наукових розробок в галузі організаційно-правового регулювання діяльності держави та окремих її інституцій, в тому числі приватних, у сфері функціонування аерокосмічної сфери промисловості. Важливо відмітити, що значна частина наукових розробок у галузі аерокосмічної діяльності реалізована в наукових працях, які тим чи іншим чином (або у співавторстві, або з посиланням на роботи російських науковців, або з аналізом проектів чи програм, в яких приймали участь представники рф) пов'язана із діяльністю російської федерації. З урахуванням збройної агресії останньої, а тим паче тим, що дійсним зразковим прикладом для у галузі аерокосмічного машинобудування та обслуговування техніки та програмного забезпечення, що використовується в цій сфері, є більш технологічно розвинені країни

Заходу та далекого Сходу, потреба у оновленні векторів для формування дієвої системи аерокосмічної промисловості в Україні не викликає сумнівів.

Сфера наукової розробки питань пов'язаних із функціонуванням та забезпеченням аерокосмічної промисловості не є новою для нашої держави. Функціонування відомого на весь світ заводу «Антонов», ряду інших підприємств аерокосмічної галузі, розвиток авіаційної освіти, а також прагнення України забезпечити високий рівень конкуренції іншим державам на вказаному поприщі вже довгий час є підґрунтям для наукових досліджень у сфері аерокосмічної діяльності. Питанням організаційно-правового забезпечення аерокосмічної галузі в цілому в тій чи іншій мірі присвячені публікації українських вчених і дослідників таких як М. О. Псюк, М. П. Безпарточний, Т. Л. Шестаковська, С. Я. Лихова, П. Д. Біленчук, І. О. Геєць, Н. В. Жмур та ін. Однак в сучасній науковій спільноті повною мірою відсутнє розуміння поняття та змісту аерокосмічної промисловості, як елементу національної економіки.

*Мета статті* – визначити поняття аерокосмічної промисловості.

**Виклад основного матеріалу.** Варто на початку дослідження акцентувати увагу на останніх даних щодо розвитку та попиту на об'єкти аерокосмічної промисловості у світі. Ці показники, в першу чергу, і обумовлюють зростання акценту на розвитку цієї сфери в Україні. А враховуючи, що правова держава характеризується нормативною урегульованістю сфер публічних та приватних відносин, важливо розробити підходи до форм та методів державного впливу (регулювання у нормотворчій сфері). Тим паче, нагальним питанням є аналіз та співставлення міжнародно-правових положень, дотримання яких є обов'язковим під час формування внутрішньої політики в державі.

Дослідження проведене Precedence Research and Defence Experts свідчить, що розмір світового аерокосмічного ринку становив 373,61 мільярда доларів США у 2024 році, зростає до 402,75 мільярда доларів США у 2025 році та, за прогнозами, перевищить приблизно 791,78 мільярда доларів США до 2034 року, що становить величезний CAGR (англ. Compound annual growth rate – сукупний середньорічний темп росту<sup>1</sup>) у 7,8% між 2024 та 2034 роками. Аерокосмічний ринок — це глобальна галузь, що охоплює проектування, виробництво та технічне обслуговування літальних та космічних апаратів а також відповідних систем. Він включає комерційний і військовий сектори, а також сферу дослідження космосу. Ключові гравці включають виробників аерокосмічної продукції, оборонних підрядників і космічних агентств. Цей ринок передбачає розробку передових технологій, від передових матеріалів і силових систем до супутникового зв'язку та ініціатив з дослідження космосу. Попит визначається такими факторами, як пасажирські та транспортні перевезення, оборонні потреби та зростання інтересу до дослідження космосу. Це висококонкурентна та динамічна

---

<sup>1</sup> Estimating compound growth rate, instability index and annual fluctuation of cotton in Pakistan / S.Rani et al. *Asian Journal of Agriculture and Rural Development*. 2017. Vol.7, no.4. P.86-91. URL: <https://doi.org/10.18488/journal.1005/2017.7.4/1005.4.86.91> (date of access: 15.11.2024)

галузь, де постійні інновації та міжнародна співпраця відіграють вирішальну роль у формуванні її майбутнього<sup>1</sup>. Такий стрімкий процес додатково обумовлюється новою хвилею науково-технічної революції, яка характеризується стрімким розвитком автоматизації та комп'ютеризації виробничої діяльності, оволодіння новими джерелами енергії, освоєння космосу (в тому числі розвиток аерокосмічної промисловості), створення штучних матеріалів, розвиток новітніх технологій (штучний інтелект, автоматизація процесів: «людина-комп'ютер»)<sup>2</sup>.

З огляду на зазначене, вирішальним для кожної держави є діяльність щодо активної участі у цій «гонці», щоб не залишитися на «світових задвірках» на краю розвиненого світу. Навіть попри те, що конкуренція у приватній сфері є найвагомішим (після попиту) інструментом розвитку виробництва, відсутність регулювання в сфері аерокосмічної промисловості може призвести до жорсткої конфронтації між державним та приватним сектором через те, що оборонна промисловість тісно пов'язана із аерокосмічним сектором та повітряним простором. А в умовах найбільшого на початку XXI століття збройного конфлікту у світі, першочерговою потребою у спрямованості розвитку аерокосмічної галузі промисловості в Україні є сфера національної безпеки і оборони.

З огляду на зазначене слушною є думка Дмитра Наталухи<sup>3</sup>, який наголошує, що розвиток аерокосмічної промисловості не тільки забезпечує потреби в зазначеній сфері, а й значно підвищує ВВП в державі. Створення нових робочих місць є дуже важливим аспектом для функціонування економіки держави. А нагальна потреба та актуальність розвитку аерокосмічної промисловості, особливо у сфері національної безпеки та оборони, в умовах воєнного стану, хоча і ускладнює систему функціонування виробничих потужностей в Україні, однак в той же час створює можливість об'єктивного та систематичного випробування продукції в реальних умовах. Тому розвиток аерокосмічної промисловості є запорукою не тільки ефективного функціонування економіки, а й значно підвищить рівень обороноздатності країни.

Для повного та всебічного опрацювання методології процесу нормотворення у сфері аерокосмічної промисловості важливо повноцінно окреслити весь спектр діяльності, яку можна характеризувати як аерокосмічну промисловість, а також, з огляду на комплексність та широку сферу застосування технологій в аерокосмічній сфері, необхідно розділити більш комплексне поняття на складові елементи, які у своїй сукупності і

<sup>1</sup> Aerospace Market Size To Reach USD 791.78 Billion By 2034. *Precedence Research - Statistics Platform for Market Intelligence, Market Research and Insights*. URL: <https://www.precedenceresearch.com/aerospace-market> (date of access: 15.11.2024)

<sup>2</sup> Жданюк Є. Науково-технічна революція і проблеми людського існування. *Соціокультурні та політичні пріоритети української нації в умовах глобалізації*: щоріч. наук. пр. / відп. за вип. Т. В. Гончарук. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. С. 631-633 URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/22002> (дата звернення: 15.11.2024)

<sup>3</sup> Наталуха Д. Підтримка України економічно вигідна США, адже вона вивела оборонний сектор країни на історичні рекорди. *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: [https://www.rada.gov.ua/news/news\\_kom/244778.html](https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/244778.html) (дата звернення: 27.11.2024)

представляють собою аерокосмічну галузь промисловості або сферу діяльності в Україні.

Наразі важко однозначно говорити про визначення терміну аерокосмічної промисловості як сталого поняття, тому, в першу чергу, варто з'ясувати його сутність та складові елементи. Нормативно використовується прикметник «аерокосмічний» у таких словосполученнях як «аерокосмічна сфера»<sup>1</sup>, «аерокосмічні зображення/технології»<sup>2</sup>, «аерокосмічний (система) моніторинг (-у)», «аерокосмічні дані»<sup>3</sup>, «аерокосмічна індустрія»<sup>4</sup>, «аерокосмічна техніка»<sup>5</sup>, «аерокосмічні матеріали»<sup>6</sup> і навіть «аерокосмічна освіта»<sup>7</sup>. В переважну більшість запропонованих понять вкладається сукупність понять та значень, які вкрай важко охопити більш конкретними поняттями авіаційної, космічної, навігаційної, ракетно-космічної, супутникової, машинобудівної та високотехнологічної діяльності. Іншими словами, аерокосмічна промисловість/галузь/сфера діяльності являє собою сукупність видів діяльності та окремих «явищ», що мають спільні ознаки. В той же час Енциклопедія сучасної України визначає, що під авіаційно-космічною промисловістю розуміють галузь промисловості, яка розробляє, випробовує та виробляє авіаційні та космічні літальні апарати й обладнання до них, засоби спорядження льотного складу (льотчиків і космонавтів), а також обладнання для наземного обслуговування й ремонту авіаційної та космічної техніки<sup>8</sup>.

Л. М. Гейко, Н. В. Сментина відзначають, що «особлива роль промисловості в розвитку й підвищенні ефективності всієї економіки держави визначається тим, що від рівня її розвитку залежить технічне переозброєння й інтенсифікація всіх галузей економіки, підвищення рівня

<sup>1</sup> Стратегія зовнішньополітичної діяльності України: Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 448/2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/2021#top> (дата звернення: 23.10.2024).

<sup>2</sup> Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2023 рік : постанова Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2017 р. № 980 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980-2017-%D0%BF#Text> (дата звернення: 23.10.2024).

<sup>3</sup> Про затвердження Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2013-2017 роки : Закон України від 05.09.2013 № 439-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/439-18#top> (дата звернення: 23.10.2024).

<sup>4</sup> Деякі питання підготовки до реалізації національного проекту «Технополіс» - створення інфраструктури інноваційного розвитку та високих технологій і його складових : постанова Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2012 р. № 1014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1014-2012-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.10.2024).

<sup>5</sup> Про затвердження Державної програми розвитку внутрішнього виробництва : постанова Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2011 р. № 1130 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1130-2011-%D0%BF#top> (дата звернення: 25.10.2024).

<sup>6</sup> Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#top> (дата звернення: 25.10.2024).

<sup>7</sup> Про затвердження Критеріїв для визначення Державним космічним агентством України підприємств, установ і організацій, які мають важливе значення для функціонування космічної галузі: наказ ДКА України від 09.05.2023 № 84 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0974-23#top> (дата звернення: 25.10.2024).

<sup>8</sup> Авіаційно-космічна промисловість. *Енциклопедія Сучасної України*. URL: <https://esu.com.ua/article-42354> (дата звернення: 27.10.2024).

життя населення, зміцнення обороноздатності країни. Крім того, промисловість визначає масштаби й темпи розвитку інших галузей матеріального виробництва – транспорту й зв'язку, будівництва, торгівлі й громадського харчування й ін.»<sup>1</sup>. Тобто промисловість в цілому, є сукупністю процесів, що відповідають за забезпечення функціонування економіки держави. Виходячи з наведених енциклопедичних визначень «промисловість — провідна галузь національної економіки, в якій створюються знаряддя праці, предмети праці й предмети споживання»<sup>2</sup>. Іншими словами, промисловість – є частиною економіки держави, головною задачею якої є виробництво різноманітних товарів та інших об'єктів, які в переважній більшості випадків забезпечують функціонування інших галузей економіки. Це здійснюється шляхом створення певних ресурсів та знарядь, які використовуються в інших галузях та сферах діяльності держави, окремих організацій чи суспільства.

В той же час, класичним розумінням промисловості є сукупність підприємств, установ та організацій, що виробляють (здійснюють повний цикл виробництва) матеріальні блага у різних сферах. «Ця галузь справляє найбільший мультиплікативний ефект на економіку країн з різним рівнем економічного розвитку, виробляючи значну частину ВВП, стимулюючи інноваційну діяльність, гарантуючи одержання великої частки експортних доходів, створюючи та підтримуючи мільйони робочих місць, наповнюючи податковими платежами державну скарбницю, формуючи тим самим фундамент для сталого соціально-економічного розвитку країн»<sup>3</sup>. Варто погодитись із тим, що промисловість важко однозначно трактувати як окреме визначення, адже промисловість є сукупністю не тільки виробничої сфери (устаткування та обладнання для виробництва, робочої сили та ресурсного забезпечення), а ще й охоплює супутні сфери економіки. Отже, промисловість не варто розглядати виключно як обмежений ланцюг виробництва. Пропонується зобразити усю систему промисловості наступним чином (рис. 1).

---

<sup>1</sup> Гейко Л. М., Сментина Н. В. Національна економіка: Навчальний посібник. Одеса: ротапринт, 2012 р. 315 с. С. 221–222.

<sup>2</sup> Посилкіна О. В. Промисловість // Фармацевтична енциклопедія. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/974/promislovist> (дата звернення: 28.10.2024).

<sup>3</sup> Розвиток промисловості для забезпечення зростання та оновлення української економіки : науково-аналітична доповідь / за ред. д-ра екон. наук Л. В. Дейнеко; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». К., 2018. С. 8.



Рис. 1

Іншими словами, промисловість варто розглядати як сукупність засобів необхідних для безпосереднього функціонування національної економіки. В першу чергу до промисловості необхідно відносити саме виробничий потенціал, який безпосередньо забезпечує виробництво певних благ, адже головна мета промисловості – виробництво необхідного продукту. В контексті аерокосмічної промисловості важливо відмітити те, що сфера аерокосмічної діяльності і окреслює межі аерокосмічної промисловості. Виходячи із цього під аерокосмічною промисловістю є сукупність засобів та виробничих потужностей, необхідних для виробництва об'єктів аерокосмічної діяльності.

Враховуючи це, можна стверджувати, що різнобічність та комплексність наповнення визначення «аерокосмічної промисловості», варто узагальнити, що останнє не можливо охопити єдиним розгорнутим терміном. А потребує визначення його змісту шляхом тлумачення його ознак, сфери використання, структури та системи понять, які розкривають вищевказаний термін. Тому наразі дуже актуальним залишається питання наукової розробки питань державного регулювання у сфері авіаційної та аерокосмічної діяльності.

Для більш повного розуміння необхідно окреслити межі аерокосмічної діяльності/сфери. Це в першу чергу можна пояснити досить мультипредметним призначенням об'єктів виробництва, а також сферами подальшого застосування цих об'єктів. Галуззю аерокосмічної діяльності охоплюється сфери забезпечення використання аерокосмічного простору, виробництво та обслуговування аерокосмічної техніки, аерокосмічна інженерія як частина науково-виробничого комплексу, а також окремі

елементи оборонної промисловості, які тим чи іншим чином є дотичними до повітряного чи космічного простору. Враховуючи це, Manuel Soler Arnedo наголошує, що аерокосмічна промисловість виконує три види діяльності: аеронавтика (інтегрована дирижаблями, рушійними установками та інфраструктурою та обладнанням); космос і ракети. В основному, авіаційна промисловість становить близько 80-90% від загальної аерокосмічної діяльності<sup>1</sup>. Тобто головними елементами аерокосмічної діяльності є аеронавтика, використання космічного простору, а також діяльність пов'язана із виробництвом та використанням (застосуванням) об'єктів ракетної промисловості.

Серед характерних рис, що охоплюються поняттям «аерокосмічна галузь/сфера/діяльність» варто виділити:

- належність робочих процесів до роботи пов'язаної із використанням повітряного та космічного простору, супутникових технологій;
- відображає світові закономірності спільного використання повітряного та космічного простору;
- є високотехнологічною та недостатньо розвиненою (наразі процес удосконалення та плинності розвитку тільки наростає) галуззю економіки;
- потребує великої і розгалуженої системи виробництва і науково-дослідницьких установ;
- гарантованість державного регулювання аерокосмічної галузі/сфери/діяльності;
- активний процес наростання потреби у використанні аерокосмічних технологій у найрізноманітніших процесах виробництва/економіки, а також у суспільно-політичному житті держави;
- високий рівень секретності розробок, що пов'язаний, в першу чергу, із їх використанням у сфері національної безпеки і оборони, а також із комерційною таємницею.

Аерокосмічна промисловість, як комплексне та багатоцільове поняття, забезпечує виробництво устаткування, обладнання та безпосередньо машин, сфера використання яких тим чи іншим чином пов'язана із повітряним та космічним простором. Саме сфера використання результатів промислового виробництва і окреслює один із аспектів специфіки аерокосмічної діяльності. Особливості застосування вироблених благ безпосередньо пов'язане не тільки використанням повітряного та космічного простору, що в свою чергу завжди є актуальним в контексті міжнародного міждержавного співробітництва, а й забезпечує належний рівень розвитку інших галузей національної економіки України.

Аерокосмічна діяльність має транснаціональний характер. Це пояснюється тим, що нормативно-правове регулювання використання повітряного та космічного простору, в першу чергу, визначається міжнародними правовими нормами та спільними міждержавними

---

<sup>1</sup> Soler M. Fundamentals of Aerospace Engineering: An introductory course to aeronautical engineering. CreateSpace Independent Publishing Platform, 2017. P. 6.

документами. По-друге, сам процес використання літальних та/або космічних апаратів з великою ймовірністю може або завдавати шкоди інтересам інших країн, або ж ускладнювати інші види міжнародних відносин.

Як уже наголошувалось, сфера застосування результатів виробництва аерокосмічної промисловості є дуже широкою і зачіпає значну частину суспільних відносин в державі: від мобільного зв'язку і інтернету до перевезення пасажирів і товарів та використання ракетноносіїв і озброєння. В умовах сучасної хвилі науково-технічної революції та збільшення комерційної конкуренції у сфері технологій, все важливішими стають технологічні новації і формат їхнього застосування. Сфера використання літальних та космічних апаратів (а також обладнання, що забезпечує їх функціонування) вимагає від виробників найшвидшого пристосування до вимог ринку та суспільних потреб. Так нові технології, умовно кажучи, «на землі» все частіше забезпечуються за рахунок ефективного залучення досягнень аерокосмічної галузі. Це вимагає найдосконалішого науково-практичного підходу до функціонування зазначеної галузі. В той же час, забезпечення безпеки для суспільства та держави під час користування благами аерокосмічної промисловості є актуальним аспектом функціонування економіки держави та національної безпеки. Виклики та ініціативи, які сприяють розвитку аерокосмічної галузі спонукають до максимального використання новітніх технологій у цій сфері. В свою чергу відсутність в Україні серійного виробництва в даній галузі промисловості, а також висока вартість кінцевого продукту, а також сировини та потужностей для виробництва, сприяють політиці максимальної ефективності в даній сфері. Тобто, якщо продукт в результаті і так має значну вихідну вартість потреба у тому, щоб максимально наситити їх новітніми технологіями є актуальною. В додаток до цього аерокосмічна промисловість, за загальним правилом, є важкою промисловістю, яка в свою чергу повсякчас використовує продукцію високотехнологічних та дуже специфічних галузей виробництва. В цілому, аерокосмічна галузь є високотехнологічною та такою, що систематично змінюється, а тому вона потребує постійно перебуває у перманентному стані розвитку та удосконалення.

Розгалужена система забезпечення діяльності аерокосмічної промисловості серед іншого забезпечує функціонування інших, більш вузькопрофільних галузей, від виробництва мікро-чипів до виробників авіаційного та ракетного пального. Така структура та особливість цілісного процесу аерокосмічної промисловості потребує ретельного контролю за якістю та сертифікованістю продуктів на різних етапах виробництва, адже забезпечення безпеки під час використання аерокосмічної продукції є першочерговою задачею.

**Висновки.** Враховуючи наведені особливості варто говорити, що, у вузькому сенсі, аерокосмічну промисловість можна трактувати як галузь національної економіки України, які охоплює сукупність підприємств,



установ і організацій, які забезпечується виробництво і використання повітряних та космічних літальних апаратів і об'єктів забезпечення їх використання та ремонту. У широкому ж розумінні, аерокосмічна промисловість є сукупність підприємств, установ та організацій, які забезпечують комплексний завершений процес розробки, тестування, виробництва, ремонту, удосконалення, використання та утилізації об'єктів аерокосмічної діяльності.

Отже, враховуючи те, що зміст та сутність аерокосмічної промисловості варто розуміти як сукупність дій та заходів спрямованих на виробництво авіаційної, космічної техніки (в тому числі ракет), а також додаткового обладнання, яке забезпечує функціонування вказаної техніки. Подальші дослідження у сфері удосконалення нормативного врегулювання функціонування аерокосмічної промисловості варто здійснювати виходячи з мультипредметного та досить широкого розуміння терміну «аерокосмічної промисловості» в Україні.

### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авіаційно-космічна промисловість. *Енциклопедія Сучасної України*. URL: <https://esu.com.ua/article-42354> (дата звернення: 27.10.2024).
2. Гейко Л. М., Сментина Н. В. Національна економіка: Навчальний посібник. Одеса: ротапринт, 2012 р. 315 с. С. 221–222.
3. Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2023 рік : постанова Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2017 р. № 980 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980-2017-%D0%BF#Text> (дата звернення: 23.10.2024).
4. Деякі питання підготовки до реалізації національного проекту «Технополіс» - створення інфраструктури інноваційного розвитку та високих технологій» і його складових : постанова Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2012 р. № 1014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1014-2012-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.10.2024).
5. Жданюк Є. Науково-технічна революція і проблеми людського існування. *Соціокультурні та політичні пріоритети української нації в умовах глобалізації: щоріч. наук. пр. / відп. за вип. Т. В. Гончарук*. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. С. 631-633 URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/22002> (дата звернення: 15.11.2024).
6. Наталуха Д.: Підтримка України економічно вигідна США, адже вона вивела оборонний сектор країни на історичні рекорди. *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: [https://www.rada.gov.ua/news/news\\_kom/244778.html](https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/244778.html) (дата звернення: 27.11.2024).

7. Посилкіна О. В. Промисловість // Фармацевтична енциклопедія. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/974/promislovist> (дата звернення: 28.10.2024).

8. Про затвердження Державної програми розвитку внутрішнього виробництва : постанова Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2011 р. № 1130 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1130-2011-%D0%BF#top> (дата звернення: 25.10.2024).

9. Про затвердження Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2013-2017 роки : Закон України від 05.09.2013 № 439-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/439-18#top> (дата звернення: 23.10.2024).

10. Про затвердження Критеріїв для визначення Державним космічним агентством України підприємств, установ і організацій, які мають важливе значення для функціонування космічної галузі: наказ ДКА України від 09.05.2023 № 84 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0974-23#top> (дата звернення: 25.10.2024).

11. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#top> (дата звернення: 25.10.2024).

12. Розвиток промисловості для забезпечення зростання та оновлення української економіки : науково-аналітична доповідь / за ред. д-ра екон. наук Л. В. Дейнеко; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2018. 158 с

13. Стратегія зовнішньополітичної діяльності України: Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 448/2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/2021#top> (дата звернення: 23.10.2024).

14. Aerospace Market Size To Reach USD 791.78 Billion By 2034. *Precedence Research - Statistics Platform for Market Intelligence, Market Research and Insights*. URL: <https://www.precedenceresearch.com/aerospace-market> (date of access: 15.11.2024).

15. Estimating compound growth rate, instability index and annual fluctuation of cotton in Pakistan / S. Rani et al. *Asian Journal of Agriculture and Rural Development*. 2017. Vol. 7, no. 4. P. 86–91. URL: <https://doi.org/10.18488/journal.1005/2017.7.4/1005.4.86.91> (date of access: 15.11.2024).

16. Soler M. *Fundamentals of Aerospace Engineering: An introductory course to aeronautical engineering*. CreateSpace Independent Publishing Platform, 2017. 502 p.

Стаття надійшла до редакції 08.12.2024

**Roman Ol. KOZAK,**

Postgraduate Student

(*Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine*)

## **THE CONCEPT OF AEROSPACE INDUSTRY IN UKRAINE**

The development of the aviation and aerospace industry in Ukraine and other countries is increasingly accelerating. This is due to the next stage of the scientific and technological revolution and the desire to explore outer space, the development of international relations (in particular, economic and tourist), the improvement of weapons systems, etc. The current regulation of relations in the sphere of the functioning of the aerospace industry in Ukraine is one of the main tasks, especially in the context of military aggression. The lack of a modern understanding of the content of concepts in the sphere of the aeronautical industry is the basis for conducting scientific developments of the conceptual apparatus. The article proposes the author's understanding of the content and essence of the concept of "aerospace industry", which will allow improving the future and necessary process of updating the regulatory and legal framework in this area.

**Key words:** *aerospace industry, aviation industry, industry, aerospace sector, aerospace activity.*